

Τίτλος: ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ

Κωδ.αναγν: αρ.comp 294

Ημερ. παραγ: 1886-1951 (κυρίως 1902-1951)

Μέγεθος: 2 φάκελοι

Πλαίσιο παραγωγής

Παραγωγός (-οί): Ιπποκράτης Αθαν. Παπαβασιλείου

Βιογραφικό σημείωμα:

Ο Ιπποκράτης Παπαβασιλείου (Πάρος, 1868- Αθήνα 1951) ήταν στρατιωτικός. Προερχόμενος από τη Στρατιωτική Σχολή των Ευελπίδων προήχθη μέχρι το βαθμό του υποστρατήγου. Κατά τον ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897 υπηρέτησε με το βαθμό του υπολοχαγού ως επιτελικός αξιωματικός του αρχηγείου στρατού Θεσσαλίας. Από το 1899 έως το 1903 συμπλήρωσε τις σπουδές του στην Πολεμική Ακαδημία του Βερολίνου. Πήρε μέρος και στους Βαλκανικούς πολέμους 1912-13 ενώ από το 1914 έως το 1917 διετέλεσε επιτελάρχης του 1^{ου} σώματος στρατού. Λόγω των φιλοβασιλικών του πεποιθήσεων τέθηκε εκτός στρατεύματος κατά την περίοδο 1917-1920 και εξορίστηκε στην Αίγινα και τη Σαντορίνη. Ανακλήθηκε το Νοέμβριο του 1920 και προαχθείς σε συνταγματάρχη υπηρέτησε ως στρατιωτικός ακόλουθος της ελληνικής πρεσβείας στη Ρώμη και τη Βέρνη. Αποστρατεύθηκε το 1922 με το βαθμό του υποστρατήγου. Ήταν υπουργός των Ναυτικών στην κυβέρνηση του Ιωάννη Μεταξά με τον οποίον διατηρούσε στενή φιλία ενώ μετά το τέλος του Β' παγκοσμίου πολέμου πολιτεύτηκε στις Κυκλάδες με το συνδυασμό της Πολιτικής Ανεξαρτήτου Παρατάξεως Κοτζιά-Μανιαδάκη-Τουρκοβασίλη. Συνέγραψε το έργο «Περί Στρατού», διάφορες μονογραφίες και μελέτες ενώ υπήρξε συνεργάτης της «Μεγάλης Ελληνικής Εγκυκλοπαίδειας».

Το 1909 παντρεύτηκε την Αλεξάνδρα Δημοσθ. Ευγενίδη και απέκτησαν δύο παιδιά, τον Δημήτριο και την Αργυρώ (Ηρώ). Ο γάμος τους έγινε στο παρεκκλήσι των ανακτόρων με παρανύμφους τη βασίλισσα Όλγα και το διάδοχο Κωνσταντίνο, ο οποίος βάπτισε αργότερα και το γιο του Δημήτριο.

Ο Ιπποκράτης Παπαβασιλείου τιμήθηκε με πολλά ελληνικά και ξένα παράσημα και μετάλλια.

Ιστορικό διατήρησης / διαδικασία πρόσκτησης: Δωρεά της κόρης του Ηρώς Βυζά.

Περιεχόμενο

Παρουσίαση περιεχομένου:

Το αρχείο περιλαμβάνει αλληλογραφία (οικογενειακή, πολιτική), προσωπικά και υπηρεσιακά έγγραφα, σημειώσεις και άρθρα για στρατιωτικά και πολιτικά θέματα, χάρτες, έντυπα, αρχιτεκτονικά σχέδια, φωτογραφίες κ.ά.. Αφορά την υπηρεσία του στους Βαλκανικούς πολέμους, την εξορία του, τις σχέσεις του με τη βασιλική οικογένεια, τη θητεία του στην κυβέρνηση και την οικογένειά του. (Βλέπε επισυναπτόμενη αναλυτική περιγραφή).

Σύστημα ταξινόμησης: Η ταξινόμηση είναι θεματική και χρονολογική.

Συμπληρωματικές πηγές

Ε.Λ.Ι.Α.: Ημερολόγια και γράμματα από τους Βαλκανικούς πολέμους υπάρχουν στο αρχείο Βαλκανικών πολέμων.

Άλλοι φορείς:

Παρατηρήσεις

Παρατηρήσεις:

Οι περισσότερες από τις επιστολές προς τη γυναίκα του κατά τα έτη 1912-1913 είναι δημοσιευμένες στα «Ημερολόγια και γράμματα από το μέτωπο. Βαλκανικοί πόλεμοι 1912-1913». Επιμέλεια Λύντια Τρίχα, Αθήνα, Ε.Λ.Ι.Α., 1993, σελ.269-334.

Θέματα: ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ , ANTIBENIZEΛΙΣΜΟΣ

Υποφάκελος 1.1 Αλληλογραφία οικογενειακή(1909-1947)

-Αλληλογραφία του Ιπποκράτη με την Αλεξάνδρα (1909-1926):

α)Επιστολές του Ιπποκράτη Παπαβασιλείου προς τη γυναίκα του κατά τη διάρκεια των Βαλκανικών πολέμων όπου υπηρέτησε ως επιτελάρχης της 2ας μεραρχίας. Από τις αρχές Οκτώβρη 1912 ως τα τέλη του Οκτώβρη 1913 ο Ιπποκράτης έγραψε στη γυναίκα του 130 γράμματα από τα Ιωάννινα, τη Θεσσαλονίκη, Μπαρκελή, Τσέσκοβο, Βέροια, Πρέβεζα, Φιλιππιάδα κ.ά. Τα γράμματα παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον επειδή περιέχουν πολλές πληροφορίες τόσο για τις πολεμικές επιχειρήσεις και τη στρατηγική του Γενικού Στρατηγείου όσο και για τις κοινωνικές συνθήκες της εποχής. Τα περισσότερα αφορούν τις συνθήκες διαβίωσης στο Μέτωπο και την οικογενειακή του κατάσταση (γέννηση κόρης του κ.ά.)(1909-1926).

β)Επιστολές της Αλεξάνδρας Παπαβασιλείου προς τον άνδρα της κατά την περίοδο της εξορίας του.

-Επιστολές και επιστολικά δελτάρια Δημητρίου και Ηρώς Παπαβασιλείου προς τους γονείς τους στην ελληνική και γερμανική γλώσσα, επιστολή Αλεξάνδρας Παπαβασιλείου προς τον γιο της Δημήτριο και σημείωμα της ίδιας στην κόρη της Ηρώ (1921-1940).

-Λοιποί συγγενείς (1906-1949): επιστολές γονέων Αλεξάνδρας και Ιπποκράτη Παπ. προς αυτούς, του αδερφού του Ιπποκράτη , ταχυδρομικά δελτάρια ανιψιών, γράμμα Μαριγώς Ευγενίδη προς την Ηρώ Βυζά κ.ά. (1906-1949).

Υποφάκελος 1.2 Πολιτική αλληλογραφία (1908-1951)

Επιστολές προς Ιπποκράτη και Αλεξάνδρα, σχέδια επιστολών Ιπ. Παπαβασιλείου (1908-1947):

α) επιστολές προς τον Ιπποκράτη από τους βασιλείς Κωνσταντίνο και Γεώργιο Β' και τον πρίγκηπα Νικόλαο, τον Αλεξ.Παπακωνσταντίνου, τον Ν.Ζορμπά, τον Τ.Καλλιέρο κ.ά. για διάφορα οικογενειακά και υπηρεσιακά ζητήματα (1908-1947).

β)σχέδια επιστολών Ιπποκράτη προς το βασιλιά Γεώργιο Β' και προς πολιτικά πρόσωπα όπως το στρατηγό Σ.Γεννάδη, τον πρόεδρο της κυβερνήσεως κ.ά. για θέματα που αφορούν τις προσωπικές του σχέσεις με το βασιλιά, την αποπομπή του από την κυβέρνηση Κορυζή (1941)και για άλλα υπηρεσιακά.

γ)επιστολές προς την Αλεξάνδρα από τους πρίγκηπες Νικόλαο και Χριστόφορο, το στρατηγό Δελαγραμμάτικα, τη φίλη της Μ.Αβέρωφ κ.ά. (1909-1939).

Υποφάκελος 1.3 Προσωπικά-υπηρεσιακά (1886-1951)

-Προσωπικά (1886-1951): δελτία ταυτότητας στρατιωτικού και συνταξιούχου, σημειωματάριο με φιλικές αφιερώσεις και ποιήματα (1886-1888), πιστοποιητικό αναγνώρισης της γυναίκας και της κόρης του για τη χορήγηση διαβατηρίου, βιογραφικό σημείωμα για Ιπποκράτη, πληρεξούσιο.

-Προσωπικά-υπηρεσιακά (1913-1951): υπομνήματα οδοιπορικών εξόδων και δικαιολογητικά για παραλαβή χρημάτων, απόδειξη ταμείου υπουργείου Ναυτικών, φύλλο εφημερίδας της κυβερνήσεως κ.ά.

-Διακρίσεις (1938-1939): κοινοποιήσεις απονομής τιμητικών διακρίσεων: Μεγαλόσταυρος του Στέμματος της Ρουμανίας (1938), Μεγαλόσταυρος του Ιταλικού Τάγματος του Στέμματος (1938), ταξιάρχης της Λεγεώνας της Τιμής (από Γαλλία το 1938), Μεγαλόσταυρος του Ιαπωνικού Τάγματος (το 1939).

ΦΑΚΕΛΟΣ 2 ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ-ΔΙΑΦΟΡΑ (1913-1946)

Υποφάκελος 2.1 Στρατιωτικά-πολιτικά (1913-1946)

-Ιπποκρ. Α. Παπαβασιλείου, «Περί στρατού», έκδοσις δευτέρα, Αθήναι 1927 (έντυπο) και χειρόγραφες σημειώσεις για τη συγγραφή του βιβλίου αυτού.

-Σημειώσεις και άρθρα για στρατιωτικά και πολιτικά θέματα (1913-1941): σημειώσεις του για την «εν Θεσσαλονίκη αιχμαλωσία του βουλγαρικού στρατού το 1913 υπό της 2ας ελληνικής μεραρχίας», σημείωμά του για τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν στη μάχη του Κιλκίς.

-Πολιτικά (1917-1946): φύλλο εφημερίδας της κυβερνήσεως, προκήρυξη υποψηφίου βουλευτή Παπαβασιλείου προς τους εκλογείς Κυκλάδων.

-Διάφορα στρατιωτικά και ναυτικά: τετράδιο με υπολογισμούς πορειών πλεύσεων του Σ.Παπαστόφα (1924-1926), χάρτες ανατ. Ευρώπης, Ελλάδος, περιοχής Ιωαννίνων, κόλπου Φαλήρου κ.ά.

Υποφάκελος 2.2 Διάφορα

-Αρχιτεκτονικά σχέδια οικίας και περιοχής Κηφισιάς.

-Εικόνα και σκίτσα βασιλέων.

-Ευχετήριες και προσκλητήριες κάρτες, ποιήματα, πρόγραμμα μουσικής παράστασης, πίνακες με τα ονόματα προσκεκλημένων σε δεξιώσεις, βιβλίο «Διγενής Ακρίτας» με ιδιόχειρη υπογραφή του συγγραφέα Αλεξ.Γαλανού κ.ά.

Υποφάκελος 2.3 Φωτογραφίες του ιδίου ,των συγγενών του κ.ά.